

Liden, inden Rigsdagen traadte sammen, have paadraget mig et Ansvar, som man kunde have foreholdt mig i Rigsdagen selv. Det blev endvidere med Hensyn til det Tab, jeg havde nævnt som det, der vilde blive paaført Statskassen ved en eventuel Standsning af Arbeidet, igaar yttret, at det var aldeles utroligt, at det kunde løbe op til 300,000 Rd. Jeg skal kun tillade mig at oplyse, at hvis Arbeidet var blevet standset, saaledes at Theatret ikke kunde være blevet færdigt til at tages i Brug i indenærende Saison, hvilket meget let kunde være fket, saa vilde for det Første Statskassen have haft at udrede imellem 150,000 og 200,000 Rd. til Lønninger og øvrige bestemt løbende Udgifter ved Theatret, og dernæst vilde man have udsat sig for, at Priserne paa de Arbejder, som skulde udføres og nu være blevne standsede, vilde i Mellemtiden være blevne meget fordyrede. Endelig havde man udsat sig for Erstatningskrav for det Tab, der var blevet paaført Entreprenørerne ved Standsningen af Arbejderne. Saghyndige have meddelt mig, at det Tab, der let vilde være opstaaet, snarere vilde være over end under 300,000 Rd. Derfor mente jeg, at det var min Pligt til det Yderste at virke for, at Theatret saa hurtigt som muligt kunde komme i Stand, for at det kunde optage Forestillingerne. Det havde været min Hensigt at naae hen til, at Theatret kunde aabnes samme Dag eller Dagen efter, at den hvide Rigsdag samledes her. Jeg havde flere Møder paa Theatret med Arbeidsherrerne og Theatrets Embedsmænd, fort sagt med alle Bedkommende, for at fornaa dem til af yderste Evne at virke hen til det Maal, jeg havde sat mig, saa at Indtægterne kunde alt da begynde at flyde for Theatret. De erklærede Alle, at det var umuligt at naae det af mig satte Maal, og at der vilde kræves de yderste Anstrengelser, for at Theatret kunde begynde sine Forestillinger den 15de Oktober. Der blev endog yttret Tyvul, om det vilde være muligt at naae dertil før den 15de November, men jeg gav da bestemt Ordre til, at Theatret skulde aabnes den 15de Oktober, og ærede Medlemmer vide, at dette ogsaa lykkedes, saaledes at Theatret paa den Dag kunde gjenoptage sine Forestillinger. Til Belysning af, hvor megen Betydning det har i pekuniær Henseende, at dette lykkedes, skal jeg kun yderligere fremhæve, hvor stor den Indtægt har været, der siden denne Tid er indkommen. Medens det af min høitærede Forgænger i Ministeriet allerede er oplyst, at Theatrets Indtægt havde været i Stigen fra 700 Rd. til 800 Rd. og henimod 1000 Rd. for hver Aften, saa har Indtægten ved Theatreforestillingerne nu i den første Tid været imellem 15 og 1600 Rd. hver Aften, hvorfra dog — hvad der allerede er fremhævet af den ærede første Taler (Schjørring) — maa drages de betydelige Udgifter, som Theatret nu har faaet fremfor tidligere. Jeg skal saaledes

kun minde om, at i den første Tid maatte Theatret betale 100 Rd. hver Aften for Gasbelysning. Bessyrelsen saae sig derfor i den Nødvendighed at maatte forandre Brønderne og at maatte foretage forskjellige Foranstaltninger for at bringe denne betydelige Udgift ned, og dette lykkedes saaledes, at Udgiften til Gasbelysning en Maanedstid derefter kun beløb sig til omtrent 1,800 Rd. for hele Maanedden, hvilket dog alligevel er en betydelig Udgift. Imedens der tidligere til Theatrets Opvarmning forbruges 5 a 6 Tønder Kul hver Aften, forbruges der nu i Særdeleshed paa Aftener, hvor det er koldt, omtrent 20 Tønder Kul. Der er saaledes langt større Udgifter til Theatret, end der tidligere har været, men selv efter at Besøget har begyndt at tage sig som en naturlig Følge af, at Nyhedens første Interesserte er forbi, og omendstjændt der tillige er indtruffet en Mængde uheldige Sygdomstilfælde ved Theatret, Uheld, om hvis Betydning Ingen, som ikke har med Styrelsen at gjøre, kan danne sig nogen Forestilling, saa kan man dog kalkulatorisk regne, at Indtægten for det kongelige Theater vil blive imellem 12—1300 Rd. hver Aften. Det ærede Thing vil saaledes se, at det ikke er nogen ubetydelig Sum for Statskassen, hvorom der her er Tale, og at det ikke har været uden Betydning, at Arbeidet er blevet fremskyndet med saa stor Hurtighed, som det paa nogen Maade har været muligt, og jeg tror derfor, at en Minister vilde have paadraget sig et tungt Ansvar, hvis han ikke havde gjort Alt, hvad der stod i hans Magt, for saa hurtigt som muligt at naae det Resultat, som vi nu heldigvis have naaet. Med Hensyn til en anden Antydning af det samme ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) om, at jeg i saa Tilfælde fortjente en Anerkjendelse for at have drevet Arbeidet saa hurtigt frem og for at have befriet Statskassen for saa stort et Tab, skal jeg kun bemærke, at der ikke kan blive Tale om nogen Anerkjendelse for mig, der kun har gjort min Pligt, men at der derimod kan blive Tale om en Anerkjendelse for den Kommission, som var blevnen nedsat af min høitærede Forgænger. Formanden for denne Kommission var Etatsraad Melbahl, og den har med en herillands sjelden Energi, Dygtighed og mageløs Udholdenhed i en kortere Tid, end jeg tør sige, at man i noget andet Land har fuldført et saa stort Theater, været istand til at bringe Sagen til et saa smukt og ønskeligt Resultat, som det, der nu foreligger, et Resultat som allerede har bragt ikke ubetydelige pekuniære Indtægter, og som forhaabentlig skal i Liden bringe endnu flere.

Udenrigsministeren (Nosenørn = Behn).
 3. Anledning af nogle Uttringer, som igaar erede saadne fra en æret Rigsdagsmand om den Begjæring, som jeg har tilladt mig at stille om 25,000 Rd. til en ekstraordinær Mission til Japan og